

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 2. Quænam hîc præterea debeant censeri licita vel illicita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

in electione Sæulis contigit. *Fill. n. 106. Sanch. Bon. l. c.*

XII. Sortes divisoræ finè superstitione, & plerumque licitè fieri possunt, sive ad honestum ludum, sive ad hæreditatis divisionem, sive ad litis compositionem, dummodo litigantes, qui æquale Jus habent, consentiant, quia nihil aliud continent, quàm contractum inter eos, qui ad aliquam rem jus habent, ut illius sit, cui fors obtigerit. Sic etiam si plures mortem sint meriti, nec expediat omnes puniri, sorte definiri potest, quis ex iis sit occidendus. Dixi: *plerumque*: tum quia in electionibus Ecclesiasticis sunt illicita, ut *Laym. L. 4. t. 10. c. 3. n. 8.* & *Bon.* Tum quia officia secularia, non sorte, sed secundùm personarum aptitudinem sunt dividenda, etsi inter plures æquè aptos & dignos sorte agi possit. *v. Less. l. c.*

XIII. Potest excusari à superstitione, qui modo illicito futura se velle divinare ostendit joci causâ: Ratio; quia non est actus superstitiosus, nec affectatio cognitionis Dei propriæ, sed tantùm vanitas aliqua. *Suar. Sanch. Regin. l. 17. n. 170.*

A D D E N D A.

Q. 2. *Quanam hinc præterea censeri debeant licita vel illicita.* R. Constat ex seqq. §. I. Non est peccatum, saltem mortale, per Astrologiam velle cognoscere aliquod contingens liberum, judicando illam cognitionem esse incertam & tantùm conjecturalem. Ita *Cajet. Tol. Vat. Delr. Castrop. Tamb. hinc l. 2. c. 6. §. 1. n. 14.* contra *Sanch. & alios.* Ratio est, quia revera astra inclinant. *Nec refert*, quòd Sixtus V. videatur hoc prohibuisse: Nam *Suar.* aliique cum *Sporer T. 2. c. 9. n. 16.* dicunt eam prohibitionem restringi ad solum Forum externum, ob præsumptionem divinationis internæ: aut
saltem

saltem dici potest, quod prohibeat ea, quæ alioquin non jure naturæ sunt illicita, quale quid non est conjecturalis ejusmodi prædictio, quæ in natura sufficienti nem fundamentum, ob dictam inclinationem, quam astra afferunt. Quod si ad conjecturam ex astris etiam accederet ratio ex temperamento personæ, aut ex consuetudine vivendi, aut alia simili circumstantia, non esset divinatio etiam cum probabiliter talia prædicere, unde & se regulant secundum talem prædictionem, dummodo non haberet certam credulitatem, excusaretur saltem à mortali, uti cum *Tamb.* censet *Arcd. hic* §. 2. n. 4

10

§. 2. Credere somniis, non est mortale, quando quis non omnino credit rem in somno ostensam esse veram seu futuram, sed tantum propter tale somnium aliquid de se non malum operatur, ut evitet malum, quod somnium minatur, tunc enim quamvis fit aliqua levitas vel simplicitas aut nimis timiditas, tamen non apparet gravis malitia, quia non tam credit illud esse à Deo, aut ideo esse verum quam posse aliunde esse verum, ita *Suar. de Relig. T. 1. T. 3. L. 2. c. 13. n. 25.* Ex quo infert *Tamb. n. 22.* hominem in somno sæpius admonitum, ut certo loco terram effoderet, sicque reperiret ollam auro plenam, non peccasse graviter, quamvis deceptus sit & invenerit ollam plenam nigris carbonibus. Similiter *Leander & Tamb. apud Gob. in Exp. T. 11. n. 913.* negant te peccare mortaliter, si pauculas actiones modereris secundum prædictionem Astrologi, v.g. Si navem non conscendas eo die, quo prædixit te submergendum.

11

§. 3. Si quis mediis vanis utatur joci causâ, aut experiatur, quid casu accidat, aut quid tale signum designet, credens totum esse futile & inane, *Vab. Suar. Sanch. Bonac. Delr. Gobat n. 937.* & alij putant non

non esse nisi veniale ob imperfectionem actus, quia non videtur plenè consentire in divinationem; sed *Castrop. T. 17. d. 1. p. 3. n. 6.* meritò dicitur rard excusari posse à mortali, quia quando ex mediis talibus, quæ seis esse improporcionata, tentas videre, quid accidat, tentas experiri, an dæmon de facto se illis immisceat; ergo tentas cum dæmone societatem habere, quod videtur semper esse mortale, licet ex joco fiat, secundum illud *1. ad Corinth. 10. v. 20. Nolo autem vos socios fieri demoniorum.* Idem tenet *Less. in Auct. v. Magia. c. 3.* quia hoc est advocare dæmonem, sub conditione, dicendo æquivalenter, Si pactus es te ad futurum ponenti tale signum, ad sis, ut sciam, an pactus sis. *Vide dicenda n. 35.*

§. 4. Graviter peccat, qui coquit partem aliquam animalis veneficio interfecti, v. g. cor vel unguam equi, ut sic cognoscat veneficum: Ratio est, quia utitur pacto cum dæmone, qui promisit seposito tali signo nociturum Venefico, vel se proditurum illum, ita *Less. c. 2. Gob. n. 942.*

§. 5. Non peccat graviter, qui cum altero pactum finit, ut præmoriens appareat superstiti, Deo id permittente, moniturus alterum de rebus ad salutem spectantibus, in hoc enim nihil intendit cognoscere ope dæmonis: poterit tamen adesse veniale peccatum ob curiositatem vel periculum deceptionis, ita cum aliis *Castrop. n. 8.*

DUBIUM III.

Quid est quod duplex sit Idololatria.

R *Esp. 1.* Ea est, quando tribuitur honor Creaturæ sicut Deo, *D. Th. 2. 2. q. 94. art. 1.* Id verò fit, ut docet *Less. l. 2. c. 43. d. 2.* non tantum sacrificio, sed etiam quovis signo honoris, quo quisque

Cre.